

SEFFAH

- Kay-Afkan
- El-Ezire
- Buhara
- Barra - Fars - Sind
- Taka S. (750) - Gıllilerle
- Kamutan Ziyad. b. Salih
- Karluklar - Karahanlılar
- Sonucuları
- Önemli
- Başkent Embar

MEHDI

- Normalleşme - İsa b. Musanın varoşması
- Merciler
- Alioğullarından iyi olan yok.
- Mutemmar - İndiklar
- Abdullah b. Merban
- Horici iğyanı ⇒ Abdullah b. Hızem
- Bizans seferi ⇒ Harun Resid
- Düvarlar ✓

HARUN RESİD

- Zirve - Kopmalar
- Kuzey Afrika ⇒ Ibrahim b. Ağa (ab)
- Bamçikiler =
- Veşir ⇒ Fazl b. Rebi ⇒ Arap
- Axam valiliği
- 804 Bizans seferi
- 806 Konya Eresi
- Filile Parsalardan
- Avrupa ile Münazabalar

MEMUN

- Veşir ⇒ Fazl b. Sehl
- iki halife ⇒ Ali Rıza - Ibrahim
- Nasr b. Sebes ⇒ Abdullah Tahir / Mehdi
- İbn Tabataba ⇒ Alioğulları ⇒ İzzet
- Alioğulları iğyanı yok
- Babek "
- İzzet "
- İzzet - Halkul Kuran
- İzzet

YASİK

- Küçük Memun
- Minne devam
- Doğup ⇒ İngk, Batı ⇒ Etnas
- İsfahan + Cibal - Fars ⇒ Yasik - Et Türk
- Alioğulları iğyan etmiyor

CAFER - MUSA

- Abdullah b. Ali - Müslim Horani
- Alioğulları iğyanı
- Hürremiler - Bartıniler
- Nefiz - Zekiye - Ibrahim b. Abdullah ⇒ Sii
- Taberistan
- Bağdat - Hazine - Refika
- Ebud - devanile

HAADI - MUHA

- Hüseyin b. Ali Fah
- Hüseyin dayısı ⇒ İdris b. Abdullah
- İndiklar mülklerle
- Horici ⇒ Harun b. Malik Sür.
- Alioğulları iğyanı var

EMİN

- Emin - Memun çatışması
- Veşir ⇒ Fazl b. Rebi
- Tahir b. Hüseyin (Memun karşı)
- Memun Sehl'e gendi
- Emin idam
- Arap - Fars çatışması
- Alioğulları iğyanı yok

MUTASİM

- Ordudati Türk ⇒ 25.000
- Samerqa şehri inzarı
- Alioğulları iğyanı
- İzzet " ⇒ Ahmed b. Said - Uceyf
- Babek " ⇒ Afşin - Bezz
- Mengü gör " ⇒ Boğaz el-Rebir
- Afşin öldürülür
- Amurige ⇒ Fethul Futuh
- Müstemmen = 8'li
- Minne

Alioğulları iğyanı

Var - Yok

Cafer
Musa
Memun
Muhar

Mehdi
Emin
Yasik

Emin Mehdi Yasıkladı

TOLUNOĞULLARI 868-905

- Ahmed b. Tolun (Mısırda ilk)
- Bahkent önce Fustat, sonra el-Katai
- Halkı Türk değil, kendi Türk
- Boğazi ex- Sağır isyanı bastırılır.
- Ahmed b. İsa bastırılmaz
- Mutemid (Halife) emirname verir, bütün Mısır Tolunoğullarını böylece
- Muvaffak (Halife kord.) mücadele tahttan indirir.
- Mısır müstakil bir devlet olur.
- Abbasi (ağlu) hapse attırır.
- Humarevegh (ağlu) muhtare ordusu kurar
- Humarevegh ⇒ İshak b. Kündacık, Muhammed Afzin - Mutemidle mücadele
- Abbasi bunlara son verir.
- Halkı Türk değil.

İHSİDLER 935-969

- Muhammed b. Tâşîr (Mısır)
- Razi (Halife) "İhsid" unvanını verir.
- Fatimiler - Mazraileri yendi
- Emirîl umera (Muhammed b. Raikle mücadelede yener.
- Suriye - Mekte - Medine - Yemen himaye
- Ebul-Kasım Uhucra biat alır (ağlu)
- Hamdanilerle mücadele
- Ebul Kasım ve Ebul Hasan Ali dön de devletin hakimi ⇒ Kâfur
- Kâfur ⇒ Karmatiler - Sudanlılar - Hamdanilerle - Fatimilerle mücadele
- İhşidiler ⇒ Sünni, bundan hep Fatimilerle mücadele
- En son Ebul Fevris - Ahmed

SACOĞULLARI 890-929

- Muhammed Afzin Azerbeycanda kurar.
- Şam için İshak b. Kündacıkla anlaşma
- İshaka kızar, Humareveghle anlaşır İshakın topraklarını alır.
- Babasının ölümünden sonra ⇒ Mekte-Harameyn valiliği - Tarîh el-Fırat, Enbar ve Rahba valiliği
- Simbatla mücadele ⇒ Ermeni
- Yusuf (ağlu) Ermeniyeye alır.
- Yusuf Karmatilerle savaşır, ölür.
- En son ⇒ Ebul-Müvaffır

İDİL BULGAR HANLI.

①

Büyük Bulg.

- Bu bölgede önceleri Sabirler var
- Göktürklerin Fetret devrine gelmesiyle bağımsızlığını ilan ederler (630)
- 635'de Hazarlarda bağımsızlık ilan
- Kafkasyanın kuzeyinde, Azale denizinin de kurulu.
- Bazılarında Kobrat var
- Hazarlılar son verir 665'de
- Asparuh idaresinde Tuna bulgarı kurulur

TUNA BULGAR D.

②

- Asparuh idaresinde
- Slavlarla ilişki kuran ilk devlet
- Emevilerin, İstanbul işgalinde Bizansın yanında var olur.
- Kurum Han ⇒ Şirve
- Bahkent ⇒ Pliska, Preislar, Sofya
- Boris Han Hristiyan olması ve zamanda Bizansın eyleti haline gelir.

İDİL BULGAR

③

- Fin Ugarlar - İdil ve Kama neh. kurar
- Ticarette İslam yaygınlaşır.
- İbn Fadlan sarayda İslamı öğretir.
- Almış Han adını Cafar diye değiştirir.
- Hazar Hanlığı yıkılana kadar bağımlılar.
- Yasgollarla mücadele ve yenilgi
- Altınordu hanlığına bağlanır.
- İdil Bulgarları ilk bağımsız Türk Dev.

1. KILIÇARSLAN 1092-1107 ①

- 1086-1092'ye kadar (6 yıl) Selçuklu baskısı kalır.
- Kiliçarslan baskı operatör (1092).
- Gök Bey'i (Kayınbabası) öldürür zehirle.
- Malatya'yı ele geçirmek için harekete geçer ama Haklıların geldiğini duyunca kalır.
- Bizans 2 defa saldırır ve yener. Selçuklu geri çekilir.
- Danışmend Gazi Malatya'yı almak için savaşır ve Haklıları bozguna uğratar (1100).
- Bu başarı üzerine (Kiliçarslanı rahatsız) eder Danışmend Gazi üzerine yürür ve hezime uğratar.
- Musul ve Harran emirleri (M. Tapa'ya bağlı) Kiliçarslandan yardım ister ve Tapa'ya karışmaz. sonucu Kiliçarslan yenilir ve Anadolu Selçuklu'nun sonu olur bu olay (1107).
- Danışmendiler güçlenir tekrar.
- Artukoşulları, Saltukoşulları, Sökmüşoşulları beylikleri ortaya çıkar.

ŞAHİNŞAH (1110-1116) ②

- Konyada Sultan olur. Bizansa gönderdiği ilk ordu başarısız oldu.
- Daha sonraki Bizans hücumunda başarılı → Bizans'ın başında Alexis var. (Akşehirde başarılı Selçuklu).
- En sonki karşılaşmada Bizans tekrar hezime uğrar. (Kardhisar).

I. MESUD (1116-1135) ③

- Karahisarda Şahinşah'a daha sonra pusu kurularak gözleri kör edilir.
- Konya tahtına Mesud geçer.
- 1119'da Malatya'yı itaat altına alır.
- Gürcülerin istilası başlar (David).
- Gürcü ordusuyla, İlqazi ve Gence valisi savaşır ve Türkler mağlup olur.
- İlqazi'nin ölümünden sonra baskı geçen Belak zamanında Doğu Anadolu ve Suriye Türkmenleri onun idaresine girer.
- Siyasi güçün Selçukludan Danışmendilere geçmesi:
- Malatya hakimisi sultan Tuğrul Arslan'ın şehri Emir qaziye teslim etmez, Mesud'un kaskeri Melike Arslan tepkisini gösterir.
- İki ordu karşılaşır. Mesud, Bizans ve Emir qazinin desteğiyle Arslan yener. (1124).

Emir Gazi, Bizans ve Haklıları karşı (4) çok büyük merkezi kazanır.

→ Sultan Sancar O'na "Melik" lakabını verir.

NOT: Emir Gazi → Danışmendli.

→ Mesud daha sonra Danışmendiler arasında taht kavgalarından faydalanarak iktidarı ele geçirir. Anadolu'da ilk Selçuklu parçası Mesud son.

→ O'nun zamanında Türkler Anadolu'ya yoğun şekilde yerleşir.

II. KILIÇARSLAN (1155-1192) ⑤

- Mesud'un oğlu.
- Aynlap ve Raban'ı alır.
- Yağıbalan üzerine yürür.
- Ankara ve Gökirmişli Şahinşah'ı alır.
- Elbistan, Tokma, Cey, Döründe, Gedik'i alır.
- Danışmendilere son verir. (1155).
- Bizansla ~~1156~~ Mirjakafelon Savaşı yapar (1156).
- 2 zaferle sonuçlandı. Savaşın sonuçları:
- ① Selçuk ve Bizans arasında dâimî maddeler.
- ② Bizansın Anadolu'yu Türklerin elinden alma ümidi kırıldı.
- ③ Bizans maddatla kanununda olur artık, Türklerle taaruz.
- ④ II. Haçlı seferi: oluşan buhran son bulur.
- Danışmendilerin elindeki Malatya'yı alır. Eyyubileri 1199'da yener.

GIVASEDDİN KEYHÜSREV (1192-1196) ⑥

- II. Kiliçarslan'ın oğlu. Kiliçarslan'ın ölümünden önce ülkeyi 12 eyaleti arasında paylaştırır.
- İlk saltanatı 4 yıl sürer. Toplamda 2 saltanat sürer.
- Rükneddin Süleyman Şah Konya'yı almasıyla ilk saltanatı yılı biter.

II. SÜLEYMAN ŞAH (1196-1204) ⑦

- Kardeşler arasında en kudretlisi.
- Kudretli ve birleştirici.
- Ermenileri Torosların altına alır.
- Gürcülerin Erzurum ve Karsı ele geçirilmesiyle harekete geçer.
- Erzurum ve Gürcistana sefer yapar.
- 1202'de Saltuklulara son verir.

- Gürcülerle olan karışıklarda, yenildi (8)
Nedeni ① Kendine fazla güvenmesi
② Düşmanı küçümsemesi
③ Tedbirsizlik (1202)

- Süleyman'ın dön. Selçukluyu iç müdahalelerden kurtarmış ve millî birliğe kavuşmuş bir dönem olarak biter

III. KILIÇARSLAN (1204-1205) (9)

- Saltanatı kısa sürer (8 ay)

I. GHASETTİN KEYHÜREY (İkinci saltanatlık dön.) (1205-1211) (10)

- 1205'te Konya'da teferruza başlar geçer iznik imp. Laskaris ile Gıyasettin, dostluk onaylar yapar
→ Doğu-Batı arasındaki ticari faaliyetler Anadolu'yu transit bir yol yapar.
→ Kervanrayları bu dön. 'de yoğun.
→ İtaatından çıkan Trabzon hükümdarına karşı harekete geçer. Alexini yener.
→ Antakya'yı fetheder.
→ ① Fethin sonucunda Selçuklu ilk defa Avrupa ile ticari ant. yapar.
→ ② Antakya deniz kuvvetleri için bir üs olur.
→ Bizansla Alazehir'de karşılaştı ve kaymak üzere ölüyor. (1211)
→ Bu savaşta (Alazehir) Bizans'ın tap-
rak kazanamaz ama

İZZETTİN KEYKANUS (1211-1220) (11)

- Kayseride tahtta
→ Kıbrıs kralı ile ve Venediklerle ticaret on-
layması yapar. (1214)
→ Sinop'u alır (1214)
→ Gıyasettinden sonra çıkan An-
talıyanlı teferruza alır (1216)
→ Ermenilerle yaptığı ant ile (1218) Anadolu
Suriye yolu güvenliği sağlandı.

I. ALAEDDİN KEYKUBAD (1220-1237) (12)

- Altıncağ
→ Alanya'nın fethi (1221) ★
→ Horzemsahlarla (Celaleddin) - Selçuklu
→ (Alaeddin) Mas'ûn Gimen savaşı (1230)
→ Horzemsahlara yenilir.
→ Moğol hakimî Ögedeyi kabul eder
→ Moğol sultanının hakimiyetini kabul eder
→ Menâcuketli beyliğini ortadan kaldırır.
→ NOT: Köhedağ'da Selçuklu ve Eyyubi beraber
hareket eder.

II. GıYASETTİN (1237-1246) (13)

- Köpekli ortadan kaldırıyor
→ Babailerle mücadele (1240)
→ Moğollar saldırısı var
→ Moğollarla yapılan Köhedağ savaşında
Selçuklu mağlup olur (1243) ★
→ Köhedağ'dan sonra
→ ① Selçuklu'ya tabi olurlar Moğolların
fahi oldu.
→ 1277'den sonra Anadolu tamamen
Moğol egemenliğine girdi.